

Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Η Δ Η Μ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α

Αθήνα 3/11/2017

ΑΠ: 2489

Προς τους
Ιατρικούς Συλλόγους
της Χώρας

Αγαπητή/έ κυρία/ Πρόεδρε,

Σας διαβιβάζουμε έγγραφο του Υπουργείου Υγείας, Γεν.Δ/ση Υπηρεσιών Υγείας, Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Τμήμα Γ' Ανάπτυξης Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, Τμήμα Β' Μη Μεταδοτικών Νοσημάτων και Διατροφής, αριθμ.πρωτ. Γ1γ/ΓΦΑΥ 9,27 Β/Γ.Π. οικ.82025/2.11.2017, (ΑΠ ΠΙΣ: 2486/3.11.2017), με θέμα: Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού με θέμα: "ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ ΜΑΖΙ" 1 έως 7 Νοεμβρίου 2017, με τη παράκληση όπως ενημερώσετε τα μέλη περιοχής ευθύνης του Συλλόγου σας.

Για τον Π.Ι.Σ.

Εμμανουήλ Ηλιάκης
Προϊστάμενος Διοικ.Υπηρεσιών

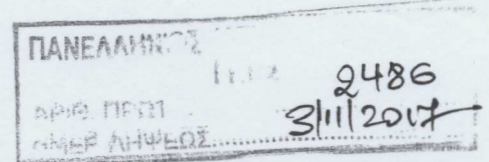
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (Π.Ι.Σ.)

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ 3 & ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ • 106 75 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 210 7258660, 210 7258661, 210 7258662, FAX: 210 7258663
PANHELLENIC MEDICAL ASSOCIATION • 3, PLOUTARCHOU & IPSILANDOU Str., 106 75 ATHENS • HELLAS
www.pis.gr • e-mails: KENTRIKO: pisinfo@pis.gr • ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: pis@pis.gr • ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ: pisref@pis.gr
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ: pislog@pis.gr • ΔΙΕΘΝΕΣ: pisinter@pis.gr, pisinter1@pis.gr
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: pismember@pis.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ**

Αθήνα, 02.11.2017

Αρ. πρωτ.: Γ1γ/ΓΦΑΥ9,27Β/ Γ.Π. οικ.82025

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Β' ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣΤαχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17-19
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Στρ.Χατζηχααραλάμπους
: Αθ. Βαρτζιώτη
Τηλέφωνα : 213 216 1323,1622
: 213-2161919
Φαξ : pfv@moh.gov.gr
E-mail : ddv@moh.gov.grΠΡΟΣ: ΟΠΩΣ ΟΙ
ΠΙΝΑΚΕΣ
ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**ΘΕΜΑ: Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού με θέμα «ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ ΜΑΖΙ» 1έως 7 Νοεμβρίου 2017.****ΣΧΕΤ:** 1. Το με αριθμ. Γ3δ/ΔΦ4.3,ΦΑΥ9.2016/οικ.9350/08/02/2016 έγγραφο της Δ/νσης Π.Φ.Υ. και Πρόληψης, με θέμα «Υπενθύμιση του αρ. πρωτ. Γ3δ/ΔΦΑΥ9/Γ.Π/οικ.60005/05-08-2015 ΑΔΑ:6Μ9Ε465ΦΥΟ-ΤΦ8 εγγράφου με θέμα «Καθορισμός ενιαίων διαδικασιών έκδοσης Εγκυκλίων για Παγκόσμιες και Διεθνείς Ημέρες / Εβδομάδες για θέματα υγείας».
2. Το από 18/10/2017 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας

Οι συναρμόδιες Δ/σεις Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Β' Μη Μεταδοτικών Νοσημάτων και Διατροφής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Τμήμα Γ' Ανάπτυξης Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, του Υπουργείου Υγείας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και της καθιερωμένης Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού, της World Alliance for Breastfeeding Action-WABA, που είναι από 1 έως 7 Νοεμβρίου εκάστου έτους, σας ενημερώνουν για τα ακόλουθα:

Α. Για το έτος 2017, η World Alliance for Breastfeeding Action-WABA, (Παγκόσμια Συμμαχία για την Προώθηση του Μητρικού Θηλασμού) για την Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού, θέτει ως επίκεντρο της Ενημερωτικής Εκστρατείας, το θέμα, «ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ ΜΑΖΙ».

Οι γενικότεροι στόχοι της Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού, είναι:

1. Η αναγνώριση των κινδύνων που ενέχει, αλλά και των ευκαιριών που παρέχει η παγκοσμιοποίηση για τις πρακτικές του μητρικού θηλασμού.

2. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η παγκόσμια επικοινωνία για την ενημέρωση των επαγγελματιών υγείας αλλά και του ευρύτερου κοινού όσον αφορά στα πλεονεκτήματα του μητρικού θηλασμού και στα μειονεκτήματα της τεχνητής διατροφής.
3. Η προαγωγή του μητρικού θηλασμού και η πραγματοποίηση δράσεων στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Στρατηγικής για τη διατροφή του νεογνού και του νηπίου.
4. Η πιστή εφαρμογή του Διεθνούς Κώδικα Εμπορίας Υποκατάστατων του Μητρικού Γάλακτος και υλοποίηση των σχετικών Αποφάσεων της Παγκόσμιας Συνέλευσης Υγείας.
5. Η προώθηση δράσεων για τη δημιουργία συμμαχιών με άλλα πολιτικά και κοινωνικά κινήματα που αγωνίζονται για παγκόσμια δικαιοσύνη, ειρήνη, προάσπιση των ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων και της υγείας για όλους.
6. Η ολοκληρωμένη ενημέρωση και η ενδυνάμωση όλων των μελών της οργανωμένης κοινωνίας, προκειμένου να αναλάβουν δράση στην κοινότητα για την προστασία, προαγωγή και υποστήριξη του Μητρικού Θηλασμού.

Σχετικά με το στόχο της Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού για το έτος 2017 με θέμα: «ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ ΜΑΖΙ», τα αναφορικά με τις θεματικές ενότητες και τους επιμέρους στόχους που συνδέονται με την αειφόρο ανάπτυξη παρουσιάζονται στον σχετικό ιστότοπο <http://worldbreastfeedingweek.org/languages.shtml#greek>, της Παγκόσμιας Συμμαχίας για την Προώθηση του Μητρικού Θηλασμού (World Alliance for Breastfeeding Action-WABA).

Οι ειδικότεροι στόχοι της Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού με θέμα «ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ ΜΑΖΙ», εστιάζουν στη διασύνδεση του μητρικού θηλασμού με τέσσερεις θεματικές ενότητες και τους 17 στόχους αειφόρου ανάπτυξης (Sustainable Development Goals) που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το Σεπτέμβριο του 2015. Οι θεματικές ενότητες είναι:

- 1) ΔΙΑΤΡΟΦΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ
- 2) ΕΠΙΒΙΩΣΗ, ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ
- 3) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ
- 4) Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ.

Β1. Όσον αφορά στην προώθηση του Μητρικού Θηλασμού στη χώρα μας με το άρθρο 3 του Ν. 4316/2014 «Ίδρυση παρατηρητηρίου άνοιας, βελτίωση περιγεννητικής φροντίδας, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 270 τ Α'). θεσμοθετούνται οι Χώροι Θηλασμού για το κοινό και στην Εργασία, τα Φιλικά προς τα Βρέφη Νοσοκομεία, οι Τράπεζες Γάλακτος και το «Μητρώο Επιμορφωτών για την Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού», καθώς και η ανάπτυξη δράσεων και προγραμμάτων προαγωγής του Μητρικού Θηλασμού σε επίπεδο πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω, το Υπουργείο Υγείας, συνεργάζεται με συναρμόδια Υπουργεία και Φορείς, προκειμένου να εκδοθούν οι σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις. Ειδικότερα, αναφορικά με τη δημιουργία Χώρων

Θηλασμού στην Εργασία, έχει αποσταλεί Επιστολή του Υπουργού Υγείας προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τη δημιουργία και λειτουργία των χώρων αυτών στο εργασιακό περιβάλλον και τις διευκολύνσεις προς τις θηλάζουσες εργαζόμενες, προκειμένου να καταρτιστεί η σχετική κοινή Υπουργική Απόφαση.

Επίσης εκδόθηκε η με αριθμό Γ1α/Γ.Π.οικ 45569/15-6-2017 (ΦΕΚ 2127 τ Β', ΑΔΑ: 70ΨΒ465ΦΥΟ-ΙΟ3) Απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας και του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων περί καθιέρωσης έγγραφης συναίνεσης της μητέρας για τη χορήγηση υποκατάστατου μητρικού γάλακτος στα νεογνά εντός των νοσοκομείων.

Η Απόφαση προβλέπει ότι η χορήγηση υποκατάστατου μητρικού γάλακτος στα νεογνά εντός των δημόσιων νοσοκομείων και των ιδιωτικών κλινικών της χώρας επιτρέπεται για αποδεκτούς ιατρικούς λόγους ή κατόπιν έγγραφης συναίνεσης της μητέρας. Της έγγραφης συναίνεσης προηγείται ενημέρωση της μητέρας σχετικά με τα οφέλη του μητρικού θηλασμού για την υγεία και την ανάπτυξη του βρέφους, για την υγεία της ίδιας, καθώς για και τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνεπάγεται η λανθασμένη χρήση των υποκαταστάτων μητρικού γάλακτος.

Οδηγίες εφαρμογής της Απόφασης δόθηκαν με το με αριθμ. Γ1α/Γ.Π.οικ. 57970/27-7-2017 (ΑΔΑ: ΨΕ5Γ465ΦΥΟ-85Ξ) έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας και του Γενικού Γραμματέα Υγείας, όπου υπενθυμίζεται παράλληλα η υποχρέωση τήρησης της υπ' αριθμ. Υ1/Γ.Π. 47815/28-7-2008 Υπουργικής Απόφασης «Εναρμόνιση της Εθνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/141/ΕΚ της Επιτροπής, «για τα παρασκευάσματα για βρέφη και παρασκευάσματα δεύτερης βρεφικής ηλικίας»» (ΦΕΚ Β' 1478) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Για τις παραπάνω δράσεις του Υπουργείου λήφθηκε υπόψη και το άρθρο 24 παρ. 1 και 2 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (κυρώθηκε με το Ν. 2101/1992, ΦΕΚ Α' 192), το οποίο προβλέπει ότι το κράτος παίρνει κατάλληλα μέτρα για να μπορούν όλες οι ομάδες της κοινωνίας, ιδιαίτερα οι γονείς και τα παιδιά, να ενημερώνονται για τα πλεονεκτήματα του θηλασμού και να βρίσκουν υποστήριξη στη χρήση των παραπάνω βασικών γνώσεων.

Επισημαίνεται ότι, αναφορικά με την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η αρμόδια Επιτροπή του Ο.Η.Ε. στις καταληκτικές παρατηρήσεις για τη χώρα μας (Ιούνιος 2012) είχε εκφράσει την ανησυχία της για την πρακτική της διανομής δωρεάν δειγμάτων υποκατάστατου μητρικού γάλακτος στα νοσοκομεία και είχε προβεί σε σχετικές συστάσεις.

Το Υπουργείο Υγείας, έπειτα από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Διατροφικής Πολιτικής, υιοθέτησε τις διατροφικές συστάσεις για γενικό πληθυσμό και για ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, όπως αυτές διαμορφώθηκαν στα πλαίσια του έργου ΕΣΠΑ "ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΕΙΑ ΔΙΑΧΥΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ - ΕΥ ΔΙΑ...ΤΡΟΦΗΝ". Στις εν λόγω διατροφικές συστάσεις περιλαμβάνονται και συστάσεις για τη διατροφή κατά τη βρεφική ηλικία, και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην σημασία του μητρικού θηλασμού, προτρέποντας τις μητέρες να θηλάζουν τα μωρά τους αποκλειστικά για τους πρώτους 6 μήνες της ζωής και να συνεχίζουν τον μητρικό θηλασμό έως τα δύο χρόνια της ζωής ή και

περισσότερο. Οι Διατροφικοί Οδηγοί και το συνοδευτικό υλικό είναι διαθέσιμοι στον ιστότοπο του Υπουργείου Υγείας (www.moh.gov.gr) στον άξονα «Υγεία» και στην ενότητα «Δημόσια Υγεία», για ενημέρωση των φορέων και των πολιτών.

B2. Το 1993 συστήθηκε για πρώτη φορά από το Υπουργείο Υγείας, Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού (Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, Α.Π.Υ3γ/οικ. 5311/20-7-1993), με κύριο έργο :

- Την προαγωγή – προστασία και υποστήριξη του μητρικού θηλασμού.
- Την ευθύνη για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας αυτής με την υιοθέτηση των αρχών των WHO/UNICEF.
- Την ενημέρωση των επαγγελματιών υγείας, αλλά και της κοινής γνώμης σε θέματα μητρικού θηλασμού.

Η εν λόγω Επιτροπή επανασυγκροτήθηκε το 2005 και λειτουργεί μέχρι σήμερα (Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ΔΥ1δ/οικ.57387/2-6-2005).

Γ1 Σημειώνεται, ότι στα σημαντικά οφέλη του μητρικού θηλασμού, σύμφωνα με τις αναφορές των διεθνών οργανισμών και τη σχετική βιβλιογραφία, περιλαμβάνονται:

- η πρόληψη νόσων όπως του παιδικού άσθματος, της ατοπικής δερματίτιδας, των λοιμώξεων του γαστρεντερικού, των λοιμώξεων του κατώτερου αναπνευστικού, της ωτίτιδας, η μακροπρόθεσμη πρόληψη του Σακχαρώδους Διαβήτη τύπου I και της παχυσαρκίας, σε βρέφη και σε παιδιά
- η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της νοημοσύνης των παιδιών
- η διατήρηση της υγείας των γυναικών
- η μείωση της δαπάνης για την υγεία και η αύξηση της παραγωγικότητας
- η μείωση των ανισοτήτων στην υγεία

Γ2. Τα ποσοστά του μητρικού θηλασμού, ιδιαίτερα στο Δυτικό κόσμο από τα μέσα του 20ου αιώνα και μετά, γνώρισαν κατακόρυφη πτώση. Τα ποσοστά αποκλειστικού μητρικού θηλασμού στους 6 πρώτους μήνες παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις στον Ευρωπαϊκό χώρο, με τα μεγαλύτερα ποσοστά να καταγράφονται στη Γερμανία 22%, στη Σουηδία 12 % και στην Αυστρία 9.7%. Αντίθετα στο Ηνωμένο Βασίλειο τα ποσοστά είναι πολύ χαμηλά , κάτω του 1% .

Το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, πραγματοποίησε το 2009 την πρώτη Εθνική Μελέτη Μητρικού Θηλασμού, στην οποία καταγράφονται η συχνότητα του μητρικού θηλασμού στη χώρα μας και οι προσδιοριστικοί παράγοντες για την επίτευξη του μητρικού θηλασμού. Παρά το γεγονός του υψηλού ποσοστού πρόθεσης για θηλασμό τις πρώτες ημέρες μετά τη γέννηση που φτάνει στο 89%, τα ποσοστά μειώνονται στο 21% τον πρώτο, 11% τον τρίτο και 0,9% τον 6ο μήνα.

Δ. Σε συνέχεια των ανωτέρω, προτείνεται ενδεικτικά η ανάπτυξη, οργάνωση και υλοποίηση των ακόλουθων ενεργειών και δράσεων:

- Ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης – πληροφόρησης της κοινής γνώμης /πολιτών, παιδιών, εφήβων, νεαρών γυναικών , εκπαιδευτικών, επαγγελματιών υγείας και διάφορων κατηγοριών ευπαθών ομάδων πληθυσμού πολιτών για την

σπουδαιότητα του μητρικού θηλασμού και τα οφέλη του στη Δημόσια Υγεία, για το νήπιο, το παιδί και τη γυναίκα, δίνοντας έμφαση στις ψυχολογικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις αυτού και προάγοντας, ενισχύοντας τον θηλασμό στο πλαίσιο της οικογένειας, της εργασίας και στους δημόσιους χώρους.

- Επιμόρφωσης επαγγελματιών υγείας καθώς και άλλων στελεχών αρμόδιων υπηρεσιών (στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα), που απασχολούνται σε Κέντρα και Υπηρεσίες που σχετίζονται με την παροχή φροντίδας υγείας στην γυναίκα και στο παιδί π.χ. Μαιευτικές - Γυναικολογικές, Παιδιατρικές κλινικές, Μονάδες ή Υπηρεσίες Οικογενειακού Προγραμματισμού, κ.λ.π. Φορείς, Μονάδες Υγείας και Προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και ιδιαίτερα στο πλαίσιο του ΠΕΔΥ π.χ. Σταθμοί Μάνας Παιδιού και Εφήβου, σε υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας της Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και στις υπηρεσίες και τις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι έφηβοι και οι νέοι ώστε να αποκτήσουν γνώσεις, να συνειδητοποιήσουν τα πλεονεκτήματα/οφέλη και να διαμορφώσουν κουλτούρα που θα συμβάλλει στην ανατροπή μύθων και δοξασιών ενισχύοντας και προάγοντας τον μητρικό θηλασμό.
- Ανάπτυξης πρωτοβουλιών για διαμόρφωση καλών πρακτικών και δημοσιοποίηση αυτών, σχετικά με την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού και ιδιαίτερα σε χώρους καταστημάτων και επιχειρήσεων καθώς και στην διευκόλυνση των θηλαζουσών μητέρων στο εργασιακό περιβάλλον.

Ειδικότερα, ενδεικτικά προτείνεται:

- Ανάρτηση αφισών και διανομή ενημερωτικού υλικού και εντύπων με οδηγίες, παροτρύνσεις και συμβουλές προς τους πολίτες αλλά και προς ειδικότερες ομάδες πληθυσμού, όπως γονείς, νέους, εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες υγείας, κ.α.
- Ανάρτηση του ενημερωτικού υλικού σε ιστοσελίδες Φορέων, ώστε οι ενδιαφερόμενοι πολίτες να έχουν την δυνατότητα αναζήτησης συμβουλών σχετικά με θέματα Μητρικού θηλασμού.
- Προβολή των μηνυμάτων και των στόχων της εκστρατείας για την Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού και ιδιαίτερα του θέματος «**ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ ΜΑΖΙ**», με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του πληθυσμού, μέσω των δελτίων ειδήσεων και της διοργάνωσης ειδικών εκπομπών.
- Αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όπου τα συμμετέχοντα μέλη έχουν την δυνατότητα να συζητούν, να μοιράζονται εμπειρίες και φωτογραφίες/video, με στόχο τη διάχυση πληροφορίας σχετικά με την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού ως τον «Δρόμο της Φύσης» για την ανεμπόδιστη ανατροφή των νεογνών/βρεφών.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η ανάπτυξη διαλόγου – κατάθεσης ερωτημάτων προς φορείς υγείας, ή άλλους αρμόδιους φορείς σχετικά με τους ανωτέρω θεματικούς άξονες.

Ε. Προκειμένου να οργανωθούν και να υλοποιηθούν οι εν λόγω δράσεις και ενέργειες, προτείνεται οι αρμόδιοι επαγγελματίες υγείας, όπως παιδίατροι, μαιές – μαιευτές, γυναικολόγοι – μαιευτήρες, γενικοί ιατροί, επισκέπτες-τριες υγείας, κ.α., να συνεργαστούν σε κάθε επίπεδο με φορείς και υπηρεσίες.

Ιδιαίτερη έμφαση καλούνται να δώσουν οι φορείς και οι επαγγελματίες υγείας καθώς και οι εκπαιδευτικοί, στην ευαισθητοποίηση των εφήβων και των νέων γυναικών σε θέματα Μητρικού Θηλασμού, ενισχύοντας την διατροφική αξία του Μητρικού Γάλακτος, την προσέγγιση του θηλασμού ως μια φυσική οδός μέσω ανάδειξης παραδειγμάτων από τη φύση και σύνδεσης αυτού με την παράδοση – λαογραφία και με αφήγηση εμπειριών ηλικιωμένων γυναικών στο πλαίσιο σύζευξης των γενεών.

ΣΤ1. Στο πλαίσιο εορτασμού της Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού με θέμα «**ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ ΜΑΖΙ**», υπενθυμίζεται η **ανάπτυξη, οργάνωση και υλοποίηση της Εθνικής Εκστρατείας Ενημέρωσης με Θέμα «ΣΗΜΕΙΑ ΦΙΛΙΚΑ ΣΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ» για τη δημιουργία συνθηκών που επιτρέπουν και προάγουν τον Μητρικό Θηλασμό σε εμπορικά καταστήματα και επιχειρήσεις, με περίοδο έναρξης την Παγκόσμια Εβδομάδα για το εν λόγω θέμα, από 1 έως 7 Νοεμβρίου 2016**, όπως αυτή αναλυτικά παρουσιάζεται στην Εγκύκλιο υπ' αριθμ. Γ3δ,Γ1αΔ/ΦΑΥ9/2015,27Β/ Γ.Π. οικ. 83131/30.10.2015 με θέμα: Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού με θέμα «Θηλασμός και Εργασία: Ας το κάνουμε να πετύχει», 1 έως 7 Νοεμβρίου 2015. Ανάπτυξη Εθνικής Εκστρατείας Ενημέρωσης με Θέμα «**ΣΗΜΕΙΑ ΦΙΛΙΚΑ ΣΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ**».

Η εν λόγω Εθνική Εκστρατεία Ενημέρωσης έχει **συνεχή και διαρκή χαρακτήρα** με περιόδους αιχμής την Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού κάθε έτους.

ΣΤ2. Αναφέρετε ότι με την υπ' αριθμ. Γ3δ/Δ.Φ.27Β/Γ.Π.οικ.71519/22-09-2017 (ΑΔΑ:72ΤΦ465ΦΥΟ-Ν1Ε) Απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «**Έγκριση Δράσης και πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ανοιχτή συμμετοχή σε διαγωνισμό καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας για την Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού**», είναι εν εξελίξει ο σχετικός Διαγωνισμός, με προθεσμία καταβολής προτάσεων έως 29/12/2017.

Η εν λόγω Δράση με **διακριτικό τίτλο «ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ: ΔΙΚΑΙΩΜΑ-ΕΚΦΡΑΣΗ-ΥΓΕΙΑ**», ως σκοπό έχει την ανάδειξη, την ενθάρρυνση, την προαγωγή και την υποστήριξη του Μητρικού Θηλασμού, καθώς και την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του ευρύτερου κοινού, των επαγγελματιών υγείας, των νέων ζευγαριών και των γυναικών στο πεδίο του Μητρικού Θηλασμού, αξιοποιώντας ως μέσο την δημιουργική και καλλιτεχνική έκφραση.

Ζ. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς και επαγγελματίες υγείας δύναται να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες για θέματα Μητρικού Θηλασμού στους ακόλουθους Ιστότοπους:

Διεθνείς Ιστότοποι:

- WHO: <http://www.who.int/en/> (2009 - a) Infant and young child feeding. Model chapter for textbooks for medical students and allied health professionals.:http://whqlibdoc.who.int/publications/2009/9789241597494_eng.pdf
- WHO: <http://www.who.int/en/> (2009 - b) Infant and young child feeding data by country.
<http://www.who.int/nutrition/databases/infantfeeding/countries/en/index.html>
- WHO: <http://www.who.int/en/> (2013) 10 facts on breastfeeding.
<http://www.who.int/features/factfiles/breastfeeding/en/index.html#2/12/2013>
- UNICEF: <http://www.unicef.org/>(1990), Innocenti Declaration, On the Protection, Promotion and Support of Breastfeeding, Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <http://www.unicef.org/programme/breastfeeding/innocenti.htm>
- UNICEF: <http://www.unicef.org/>(2012-a) Infant and young child feeding. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο:
http://www.childinfo.org/breastfeeding_progress.html
- UNICEF: <http://www.unicef.org/> (2012-b) Continuum of feeding practices. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο:
http://www.childinfo.org/breastfeeding_status.html
- World Alliance for Breastfeeding Action: <http://www.waba.org.my/> (1993), Women and Work Task Force.
<http://www.waba.org.my/whatwedo/womenandwork/wnwaboutus.htm>
- World Alliance for Breastfeeding Action: <http://www.waba.org.my/> (1992), Nurturing the Future through World Breastfeeding Week.
<http://worldbreastfeedingweek.net/webpages/1992.html>
- Australian Institute of Health and Welfare: www.aihw.gov.au
- Health Canada: www.hc-sc.gc.ca/ (2010) Breastfeeding initiation in Canada: Key Statistics and Graphics (2009 – 2010). Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα:
<http://www.hc-sc.gc.ca/fn-an/surveill/nutrition/commun/prenatal/exclusive-exclusif-eng.php>

Ελληνικοί Ιστότοποι:

- ΑΛΚΥΟΝΗ Μητρικός Θηλασμός: <http://epilegothilasmos.gr> και το κανάλι του έργου στο Youtube στο <https://www.youtube.com/channel/UC349RTxcEmtCTrls54W2quw>
- «ΦΑΙΝΑΡΕΤΗ» Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία www.fainareti.gr
- Φαρμακεία Φιλικά προς το Θηλασμό www.f-thilasmos.gr
- Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών – Μαιευτών Αθηνών, www.semme.gr, www.smme.gr
- Σωματείο ΕΥΤΟΚΙΑ: www.eutokia.gr
- Οι Φίλοι του Μητρικού Θηλασμού: <http://filoithilasmou.blogspot.gr>
- Νοσοκομείο – Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»: www.hospital-elena.gr/klinikes/thilasmos.html
- Σύνδεσμος Θηλασμού Ελλάδας: www.lllgreece.org/
- La Leche League International (LLL): www.llli.org/
- Ελληνικός Κόμβος για τον Θηλασμό: <http://www.thilasmos.net>
- International Baby Food Action Network – IBFAN Ελλάδα: <http://ibfan.gr>
- IBLCE Ελλάδας α: <http://iblce.org> Προστασία, Προαγωγή και Υποστήριξη του Μητρικού Θηλασμού στην Ευρώπη: Σχέδιο Δράσης.

Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <http://iblce.org/wp-content/uploads/2013/11/EU-blueprint-greek.pdf>

- IBLCE Ελλάδα β: www.thilasmosonline.info/Σύλλογος. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <http://www.thilasmosonline.info/syllogos.html>
- UNICEF Ελλάδος: <http://www.unicef.gr/> (2012-c) 20η Επέτειος της Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <http://www.unicef.gr/pdfs/bfweek2012.pdf>
- UNICEF Ελλάδος: <https://www.unicef.gr> (2011), Δελτίο Τύπου: Αναγνώριση των δύο πρώτων Ελληνικών Νοσοκομείων ως «Φιλικά προς τα βρέφη». Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: www.unicef.gr/news/2011/dt4711.php 29/11/2013

H. Σε συνέχεια των ανωτέρω επιπλέον αναφέρονται τα ακόλουθα:

H1. Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» (ΕΠ.ΑΝ.Α.Δ.) 2007-2013 και της Πράξης «ΑΛΚΥΟΝΗ ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ» (με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης), εκδόθηκαν τα εξής:

- I. ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ – ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ,
- II. Ενημερωτικό έντυπο με θέμα: «Είναι ο δρόμος της φύσης – Μητρικός Θηλασμός – Οδηγός για Γονείς».
- III. Αυτοκόλλητο με τίτλο: «ΝΑΙ Επιλέγω Θηλασμό».
- IV. Τέσσερα ενημερωτικά φυλλάδια.

H2. Επίσης ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην ευαισθητοποίηση των θηλαζουσών μητέρων για τη Δωρεά Ανθρώπινου (Μητρικού) Γάλακτος ως προσφορά στη Μονάδα Προαγωγής Μητρικού Θηλασμού – Τράπεζας Γάλακτος, της Αποκεντρωμένης Οργανικής Μονάδας «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών « ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ». (πληροφορίες τηλ. 2132051360 και 210-6462782 / Ώρες λειτουργίας: 7 πμ - 10 μμ / www.hospital-elena.gr, και στο e-mail breastfeeding).

Η εν λόγω δωρεά συμβάλει στην ανοσολογική προστασία των βρεφών και άρα στη μείωση του ποσοστού λοιμώξεων. Η χορήγηση μητρικού γάλακτος προλαμβάνει επιπλοκές από το γαστρεντερικό σύστημα όπως η νεκρωτική εντεροκολίτιδα η οποία είναι η βασικότερη αιτία θανάτου στα πρόωρα βρέφη, ενώ το ευαίσθητο και ανώριμο γαστρεντερικό σύστημα των προώρων νεογνών ωριμάζει επιτυχώς. Επίσης με τη χορήγηση του μητρικού γάλακτος μειώνεται σε μεγάλο βαθμό η νεογνική θνησιμότητα.

H3. Οι προαναφερόμενες δράσεις και ενέργειες προκειμένου να υλοποιηθούν, προτείνεται να οργανωθούν :

- με Α) τη συνεργασία των Μονάδων ή Υπηρεσιών Οικογενειακού Προγραμματισμού και Μονάδων Φροντίδας Μητέρας-Παιδιού του Πιλοτικού Δικτύου Πίνακας αποδεκτών Β) καθώς και των Σταθμών Προστασίας Μάνας Παιδιού και Εφήβου που λειτουργούν στις Δημόσιες Δομές παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

- με τους Υπευθύνους εκπαίδευσης Νομών του προγράμματος «Σχολές Γονέων» του Ιδρύματος Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (ΙΝΔΒΜ), του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Πληροφορίες τηλ.: 213131314520-27)
- και τους υπεύθυνους των Συμβουλευτικών Κέντρων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών (πληροφορίες www.isotita.gr, www.womensos.gr, τηλ.2131511113, υπεύθυνη κα. Κατσιβαρδάκου Δώρα)

Σκοπός των συνεργασιών είναι η ανάπτυξη διαλόγου και συζητήσεων που σχετίζονται με την προαγωγή του μητρικού θηλασμού και την διαχείριση των τυχόν θεμάτων που εγείρονται σε κοινωνικό, οικονομικό, ηθικό, νομικό, πολιτιστικό κ.λ.π. επίπεδο.

Θ. Οι αποδέκτες της παρούσας εγκυκλίου, παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους Φορείς όπως και κάθε άλλο συνεργαζόμενο Φορέα.

Επίσης, το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του Υπουργείου Υγείας, παρακαλείται όπως ενημερώσει σχετικά όλα τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης.

Οι Φορείς που θα οργανώσουν εκδηλώσεις, παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις αρμόδιες Δ/σεις του Υπουργείου Υγείας (Δ/ση Δημόσιας Υγείας)

ΑΝ. ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΡΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ Α΄

1. Προεδρία της Δημοκρατίας, Βασ. Γεωργίου Β΄2, 10028 Αθήνα
2. Βουλή των Ελλήνων, Βασ. Σοφίας 2-6, 10021 Αθήνα
3. Ακαδημία Αθηνών, Ελ. Βενιζέλου 28, 10679 Αθήνα
4. Υπουργεία, Δ/σεις Διοικητικού, (για ενημέρωση υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων)

5. Υπουργείο Υγείας
  - α) Όλες τις Υγειονομικές Περιφέρειες, Γραφ. κ.κ. Διοικητών (με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι εποπτευόμενοι φορείς τους).
  - β) Όλους τους εποπτευόμενος Φορείς, ΝΠΙΔ & ΝΠΔΔ
  - γ) Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας, Γραφ. κ. Διοικητή
  - δ) Ε.Ο.Π.Υ.Υ., Αποστόλου 12, Γραφ. κ. Προέδρου, 15123 Μαρούσι Αττικής
  - ε) ΕΣΔΥ Γραφ. κ. Κοσμήτορος, Λ. Αλεξάνδρας 196, τ.κ. 11521, Αθήνα
  - στ) ΣΕΥΥΠ Γραφ. κ. Γεν. Επιθεωρητή
  - ζ) Ο.Κ.Α.Ν.Α. Γραφ. κ. Προέδρου, Αβέρωφ 21, 10433 Αθήνα
  - η) ΚΕΕΛΠΝΟ, Γραφ. κ. Προέδρου, Αγράφων 3-5, 15123 Μαρούσι Αττικής (για ενημέρωση υπηρεσιών και των ΚΕΔΥ)
6. Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού (για ενημέρωση των συνεργαζόμενων φορέων)
  - Α) Διοικούσα Επιτροπή
  - Β) Πρόγραμμα ΑΛΚΥΟΝΗ, Μεσογείων 38-40, 11527
7. Εθνική Επιτροπή για το μητρικό θηλασμό - Πρόεδρο Καθηγητή Κο Χρούσο Γεώργιο Δ/ντής της Παιδιατρικής Πανεπιστημιακής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείου Παίδων «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ», Δ/ση: Νοσοκ. Παίδων «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ», (Με την παράκληση να λάβουν γνώση της Εγκυκλίου όλα τα μέλη της Επιτροπής) Θηβών και Παπαδιαμαντοπούλου Τ.Κ. 11527-ΓΟΥΔΙ
8. Όλα τα Πανεπιστήμια και ΑΤΕΙ της Χώρας (για ενημέρωση Σχολών και Τμημάτων)
9. ΓΕΕΘΑ/ΔΥΓ Στρ. Παπάγου Μεσογείων 227-231, ΤΚ 15451, Χολαργός
10. Γ.Ε.Σ. Δ/ση Υγειονομικού Λ. Κανελλοπούλου Π. 1 & Κατεχάκη, τ.κ. 11525, Αθήνα.
11. Γ.Ε.Α. Δ/ση Υγειονομικού Π. Κανελλοπούλου 3, τ.κ. 11525, Αθήνα
12. Γ.Ε.Ν. Δ/ση Υγειονομικού, Δεινοκράτους 70, τ.κ. 11521, Αθήνα
13. ΕΦΕΤ, Κηφισίας 124 και Ιατρίδου 2 Αμπελόκηποι.
14. Περιφέρειες της Χώρας, Γραφ. κ.κ. Περιφερειαρχών (για ενημέρωση των Π.Ε.)
15. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Γραφ. κ.κ. Γεν. Γραμματέων (για ενημέρωση ΟΤΑ)
16. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.), Γ. Γενναδίου 8., 10678 Αθήνα
17. Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας, Παλαιολόγου 9, 15124 Μαρούσι Αττικής
18. Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος, Πειραιώς 134, 11854 Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
- ✓ 19. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος Πλουτάρχου 3 και Υψηλάντους, 19675, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
20. Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Μαιάνδρου 23 τ.κ.11525 Αθήνα (Ενημέρωση Επιστημονικών Εταιρειών)
21. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΔΥ) ΕΣΥ Λ. Αλεξάνδρας 215, 115 23 Αθήνα
22. Ελληνική Νεογνολογική Εταιρεία, Νεογνολογική Κλινική Α.Π.Θ., Γ.Π.Ν.Θ. Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, Δ/ση: Κων/πόλεως 49, 54642 Θεσσαλονίκη

23. Ελληνική Εταιρία Περιγεννητικής Ιατρικής, Μιχαλακοπούλου 85, Τ.Κ. 115 28, Αθήνα
24. Ελληνική Μαιευτική και Γυναικολογική Εταιρεία, Αλκαίου 10, Τ.Κ. 11528 Αθήνα
25. Σύνδεσμος Θηλασμού, Δήμητρος 10, Τ.Κ. 153 42 Αγ. Παρασκευή
26. Διαρκής Ιερά Σύνοδος Εκκλησία της Ελλάδος ,Ι. Γενναδίου 14,11521 Αθήνα (για ενημέρωση Ι.Μ.)
27. Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών –των, Αρ. Παππά 2, τ.κ. 11521, Αθήνα,(ενημέρωση Μελών)
28. Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών Θεσσαλονίκης, Αλεξ. Σβάλου 40, Τ.Κ. 54621 Θεσσαλονίκη (για ενημέρωση των μελών)
29. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών –τριών, Παπαρηγοπούλου 15, τ.κ. 10561, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
30. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας, Βασ. Σοφίας 47, τ.κ. 10676, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
31. Πανελλήνιος Σύλλογος Διαιτολόγων – Διατροφολόγων, Πανόρμου 23, τ.κ. 11522 Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
32. Ένωση Διαιτολόγων-Διατροφολόγων Ελλάδος, Μαυροκορδάτου 11, Αθήνα, ΤΚ 10678
33. Σύλλογος Εποπτών Δημόσιας Υγείας, Γλάδστωνος 10, τ.κ.10667, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
34. Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, Ελ. Βενιζέλου 236, 16341, Ηλιούπολη
35. Συνήγορος του Πολίτη, Χαλκοκονδύλη 17 , 10432, Αθήνα
36. UNICEF Ξενίας 1, 11527 Αθήνα
37. Ε.Ε.Σ. Λυκαβηττού 1, 10672 Αθήνα
38. Ε.Φ.Κ.Α. Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής, Αγίου Κωνσταντίνου 8, 10241 Αθήνα
39. Γενική Γραμματεία Μέσων Ενημέρωσης – Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας :
  - α) Για λογαριασμό Δημόσιας Τηλεόρασης β) Για λογαριασμό Δημόσιας Ραδιοφωνίας Αλεξάνδρου Πάντου και Φραγκούδη 11, 10163 Αθήνα (δύο (2) αντίγραφα του εγγράφου).
34. MEGA CHANNEL, Λεωφ. Μεσογείων 117 και Ρούσου 4 ,11525 Αθήνα
35. ANTENNA, Κηφισίας 10-12, 15125 Μαρούσι Αττικής
36. ALPHA TV, 40^ο χλμ Αττικής Οδού (Σ.Ε.Α. Μεσογείων , Κτίριο 6) Κάντζα Αττικής
37. STAR CHANNEL,Βιλτανιώτη 36, 14564 Κάτω Κηφισιά Αττικής
38. ΑΘΗΝΑ 9,83 FM, Πειραιώς 100, 11854 Αθήνα
39. ANTENNA 97,2 FM, Κηφισίας 10-123 15125 Μαρούσι Αττικής
40. SKAI 100,3 FM, Φαληρέως 2 και Εθνάρχου Μακαρίου, 18547 Ν. Φάληρο Αττικής.
41. ΕΣΗΕΑ Ακαδημίας 20, 10671, Αθήνα
42. Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος, Ακαδημίας 6, Τ.Κ 10671, Αθήνα
- 43.Εθνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, Μητροπόλεως 42, Τ.Κ. 10563, Αθήνα

44. Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (ΓΕΣΕΒΕ)
Αριστοτέλους 46, Τ.Κ. 10433, Αθήνα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ Β' (με συνημμένα)

1. Γενικό Νοσοκομείο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»
Οργανική Μονάδα της Έδρας «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»
Βασ.Σοφίας 80, 115 28 Αθήνα
2. Γενικό Νοσοκομείο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»
Αποκεντρωμένη Οργανική Μονάδα «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»
Πλ. Έλενας Βενιζέλου 2, 115021 Αθήνα
3. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Ριμνι 1, 124 62 Χαϊδάρι
4. Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας – Πειραιά
«ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ» - Γ.Ν.Δ.Α. «Η ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ»
Οργανική μονάδα της Έδρας «ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ»
Δ. Μαντούβαλου 3, 184 54 Νίκαια
5. Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά «ΤΖΑΝΕΙΟ»
Αφεντούλη και Ζαννή 1, 185 36 Πειραιάς
6. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Αρεταίειο Νοσοκομείο
Λ. Βασ. Σοφίας 76, 115 28 Αθήνα
7. Γενικό Νοσοκομείο Ημαθίας
Οργανική Μονάδα της Έδρας Γ.Ν. Βέροιας
Συνοικισμός Παπάγου, 591 00 Βέροια
8. Γενικό Νοσοκομείο Πέλλας
Οργανική Μονάδα της Έδρας Γ. Ν. Έδεσσης
Τέρμα Εγνατίας, 582 00 Έδεσσα
9. Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»
Κωνσταντινουπόλεως 49, 546 42 Θεσσαλονίκη
10. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Έβρου
Οργανική Μονάδα της Έδρας Π.Γ.Ν. Αλεξ/πολης
Περιοχή Δραγανά, 681 00 Αλεξανδρούπολη
11. Γενικό Νοσοκομείο Σερρών
3ο χλμ Εθν. Οδού Σερρών – Δράμας, 621 00 Σέρρες
12. Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης
Νεάπολη 671 00 Ξάνθη
13. Γενικό Νοσοκομείο Βόλου «ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ»
Πολυμέρη 134, 382 22 Βόλος
14. Γενικό Νοσοκομείο Μεσσηνίας
Οργανική Μονάδα της έδρας Γ. Ν. Καλαμάτας
Αντικάλαμος & 7ο χλμ Καλαμάτας - Τρίπολης, 241 00 Καλαμάτα
15. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ»
Ρίο Πατρών, 265 04 Πάτρα
16. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων
Λ. Σταύρου Νιάρχου, 455 00 Ιωάννινα
17. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου-
Γενικό Νοσοκομείο «ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ»
α) Οργανική Μονάδα της Έδρας Π. Γ. Ν. Ηρακλείου
Βούτες Ηρακλείου, 710 01 Ηράκλειο
β) Αποκεντρωμένη Οργανική Μονάδα Γ. Ν. «ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ»
Λεωφ. Κνωσσού, Τ.Θ. 44, 710 01 Ηράκλειο Κρήτης
18. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας- Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

«ΚΟΥΤΛΙΜΠΙΑΝΕΙΟ & ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ»

Αποκεντρωμένη Οργανική Μονάδα Γ.Ν.Λ. «ΚΟΥΤΛΙΜΠΙΑΝΕΙΟ & ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ»

Τσακάλωφ 1, 412 21 Λάρισα

19. Κέντρο Υγείας Λιτόχωρου (3η Υ.ΠΕ)
602 00 Πλάκα Λιτόχωρου
20. Κέντρο Υγείας Σερβίων (3η Υ.ΠΕ)
Αγίου Γεωργίου & Καστανιάς, 505 00 Σέρβια
21. Κέντρο Υγείας Άργους Ορεστικού (3η Υ.ΠΕ)
Αλιάκμονος 1, 522 00 Άργος Ορεστικό
22. Κέντρο Υγείας Αιτωλικού (6η Υ.ΠΕ)
Περιφερειακή Οδός Αιτωλικού – Νεοχωρίου 304 00 Αιτωλικό
23. Κέντρο Υγείας Σαλαμίνας (2η Υ.ΠΕ)
Λεωφόρος Φανερωμένης, 189 00 Σαλαμίνα
24. Κέντρο Υγείας Αστ. Τύπου Ν. Καλλικράτειας (4η Υ.ΠΕ)
Οσίας Παρασκευής, 63080 Νέα Καλλικράτεια, Χαλκιδική
25. Περιφερειακό Ιατρείο Πλ. Αμερικής. (Κ.Υ. Βύρωνα -1η Υ.ΠΕ)
Φιντίου 19 112 53 Αθήνα
26. ΠΕΔΥ - Μονάδα Υγείας Αλεξάνδρας (Σταθμός Προστασίας Μάνας – Παιδιού και Εφήβου) Λ. Αλεξάνδρας 119, 114 75 Αθήνα
27. ΠΕΔΥ-Μονάδα Υγείας Πειραιά
Μπουμπουλίνας 7-13, 18535 Πειραιάς
28. Τοπικό Ιατρείο Ακροπόλεως (ΠΕΔΥ-Μονάδα Υγείας Θεσσαλονίκης- Σταθμός Προστασίας Μάνας – Παιδιού και Εφήβου)
Ακροπόλεως 21, 546 34 Θεσσαλονίκη
29. Τοπικό Ιατρείο Τριανδρίας (ΠΕΔΥ-Μονάδα Υγείας Τούμπας- Σταθμός Προστασίας Μάνας – Παιδιού και Εφήβου)
Μιαούλη 4, 55332 Θεσσαλονίκη
30. ΠΕΔΥ- Μονάδα Υγείας Λάρισας- Σταθμός Προστασίας Μάνας – Παιδιού και Εφήβου
Ρούσβελτ 4, 412 22 Λάρισα
31. ΠΕΔΥ-Μονάδα Υγείας Αγ. Αλεξίου Πατρών- Σταθμός Προστασίας Μάνας – Παιδιού και Εφήβου, Ιωαννίνων 14, 262 23 Πάτρα
32. ΠΕΔΥ-Μονάδα Υγείας Ιωαννίνων- Σταθμός Προστασίας Μάνας – Παιδιού και Εφήβου
Παύλου Μελά 34 451 00 Ιωάννινα
33. ΠΕΔΥ-Μονάδα Υγείας Ηρακλείου Κρήτης- Σταθμός Προστασίας Μάνας – Παιδιού και Εφήβου 3ο χλμ Εθν. Οδού Ηρακλείου – Μοιρών, Εσταυρωμένος, 715 00 Ηράκλειο Κρήτης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφ. κ. Υπουργού Υγείας
2. Γραφ. κ. Αν. Υπουργού Υγείας
3. Γραφ. κ.κ. Γεν. Γραμματέων (3)
4. Γραφ. κ.κ. Προϊσταμένων Γεν. Δ/νσεων (3)
5. Δ/νσεις και Αυτοτελή Τμήματα του Υπουργείου
6. Γραφ. Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
7. Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
8. Δνση Π.Φ.Υ (5)
9. Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής